

Marcin Skrzypek

Ośrodek Brama Grodzka/Teatr NN

Trudność konsultacji

Należy podkreślić, że tematyka konsultacji Podzamcza była bardzo trudna.

Po pierwsze nie chodziło w nich o poznanie interesów bezpośrednich użytkowników danego terenu (jego mieszkańców, lokalnych inwestorów czy pracodawców), ale o potraktowanie Podzamcza jako publicznego dobra należącego do wszystkich mieszkańców Lublina. Potrzeby społeczne sformułowane w oparciu o to założenie mają być przeciwwagą wobec gry interesów partykularnych bezpośrednich interesariuszy terenu, a szczególnie przyszłych inwestorów.

Tak szeroki zasięg społeczny wykluczał więc konsultacje nastawione na pojedynczych mieszkańców terenu lub ich grupy, które wymagałyby specjalistycznych badań, a przynajmniej wielu osobnych spotkań, ankiet itp. i przekraczało możliwości organizatorów. Chodziło w nich raczej o to, aby – ułatwiając udział każdej osobie „z ulicy” – dać możliwość wypowiedzi przede wszystkim grupie naturalnych reprezentantów interesu społecznego, „społecznych specjalistów”, szczególnie zainteresowanych tematem i weń zaangażowanych, które istnieją w każdej społeczności. Stąd m.in. obecność na konsyliach reprezentantów instytucji publicznych, aktywistów itp.

Drugą trudnością konsultacji był zasięg zmian będących ich przedmiotem oraz ich zakres merytoryczny. Nie konsultowano jednego lub kilku gotowych rozwiązań czy aspektów funkcjonalnych, ale zadawano pytanie otwarte dotyczące całego terenu: jak ma się zmienić Podzamcze, zakładając, że można zbudować je od nowa? Ilustrowała to makietą, na której cały konsultowany obszar był pusty. Jest to wielkie wyzwanie dla urbanistów i architektów, a co dopiero dla zwykłych ludzi.

Jeszcze o metodzie

Istotnym aspektem konsultacji nie było więc osiągnięcie wśród uczestników miarodajnego odsetka „grupy docelowej”, ale o dotarcie z informacją o możliwości zabrania głosu do wszystkich mieszkańców Lublina oraz o zapewnieniu im technicznych, adekwatnych do ich możliwości, środków wyrażenia opinii i potrzeb. Udało się to osiągnąć dzięki zaangażowaniu mediów, uaktualnianej na bieżąco stronie internetowej oraz otwartej poza godzinami pracy makiecie, której towarzyszył liczny zespół zaangażowanych w temat i dysponujących odpowiednią wiedzą konsultantów (Forum Rozwoju Lublina i studenci Politechniki).

Cel perspektywiczny

Oprócz zdobycia wiedzy na temat oczekiwań społecznych, w konsultacjach Podzamcza chodziło również o wyznaczenie wysokiego standardu dla przyszłych tego typu przedsięwzięć. W tym sensie zostały one przeprowadzone w sposób wzorcowy – nie idealny, ale taki, który umożliwia wzorowanie się na nich w przyszłości. W szczególności należy tu wspomnieć o następujących sprawach:

- współpraca Urzędu Miasta z instytucjami szeroko pojętej kultury (w tym turystyki), zaangażowanymi już wcześniej w działania na rzecz dobra publicznego (w tym NGO i mediów)
- znaczna koncentracja specjalistów, zarówno profesjonalistów jak i nieprofesjonalistów
- dostarczenie istotnej wiedzy merytorycznej przekazanej w zrozumiały sposób, z uwzględnieniem wcześniejszych przedsięwzięć podejmowanych w ramach konsultowanego zagadnienia (konkurs Gazety Wyborczej, prace studentów, konkurs SARP itd.)
- maksymalna transparentność konsultacji – każdy głos został opublikowany, procedury były znane, uczestnicy byli informowani i wszelkich zmianach w harmonogramie prac nad wnioskiem, szybkie tempo prac (ogłoszenie wniosku, jakkolwiek opóźnione o miesiąc nie zostało przesunięte na dłużej lub na czas nieokreślony)
- zastosowanie nowoczesnych środków kontaktu z odbiorcami (Facebook), laptop połączony z internetem oraz projektor towarzyszący spotkaniom przy makiecie z mieszkańcami, który umożliwiał przekazywanie zgromadzonej dokumentacji nt. Podzamcza

Co można było zrobić lepiej

- lepsza promocja w Internecie (banery, ankiety)
- lepsza promocja za pomocą plakatów (ciągła akcja plakatowa)
- sprawniejszy system zbierania podpisów pod wnioskiem
- sprawniejszy system archiwizowania i publikowania efektów konsultacji (fotografowania zmian na makiecie, notowania opinii itp.)